

'Sëédhɛ 'ö Pɔlö -ya bɔ
Yesu -wun -dhɛ 'wun
gia- -mɛ -nu 'wo
Filipö
plöö -an -dhë bhë 'ö =nɛ

1 ¹Ma Pɔlö, 'ö yië- Timote 'yi -kë Yesu Klito -bha yuökême 'ka bhë, 'ö 'sëédhɛ =nɛ 'yi- bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'saadhö 'ka Filipö plöö, 'ka -klu -sü 'ka Yesu Klito -bha bhë ka -dhë. Yi- -bɔ 'pö mɛ 'ka -kë -Zlan -bha yuökême =va -nu 'ka waa- -zo -kë -Zlan -bha 'kɔ 'piö -mɛ -nu 'ka ka -dhë. ²-Zlan 'ö kwa Dë 'ka, waa- kwa -kɔɔnmɛ Yesu Klito, -wo 'glusë kë ka 'ka, -wo =zuöyagluu nu ka -dhë!

Pɔlö -bha =bheä' -'ö- wo -Zlan -bha mɛ -nu 'wo
Filipö plöö -an -wun 'gü bhë 'ö =nɛ

³⁻⁵Ma n -zo 'ta, -nu mɛ -dhë -kɔ =suu' -'ö 'kaa- wo n -dhë -Zlan -wo =bleɛ' -sü 'gü 'ö goë -a zü dɔ -sü -bha 'ö yöë =dɛɛ -bha bhë -a -wun 'gü, a -Zlan zuö -pö. =Ya kë a -bheä' -na ka 'saadhö ka -wun 'gü, a -wo =zuögludhi 'ka. ⁶A- =dɔa' gia- 'ka =nɛ, -Zlan 'ö yuö -së zü dɔ ka =zuö' 'gü bhë, -yö -dho dhoë 'dhiö -kplawo, -yaan -a 'dhiö 'to Yesu Klito -bha -ye 'zü -yi 'ka.

⁷=Yö -së 'ka kö -zotadhe =suu' -'ö bhë -yö kë n -gɔ, ka 'saadhö ka buëndhö. Bhii ka -dho -yö n -kë =duö. 'Ö tɔɔ 'glusë 'ö -Zlan -ya -kë n 'ka bhë, =yaa- kë mɛ 'plɛ kwa 'ka. =Dhɛ 'ö waa n -da -kanso 'gü -kun, a -Zlan -wo -ta -za -dɔ kö 'aan- -zɔn mɛ -nu -dhë =nɛ -Zlan -wo -yö 'wun gia- 'ka. -A -bha 'glusë bhë, -ya -kë kwa 'ka -kplawo, 'ö dho 'ö yöë ma -kë -kanso 'gü -sü 'ö =nɛ -a -bha. ⁸-Dho 'ö go Yesu Klito 'piö -a -wun 'gü, ka 'plɛ, ka -wun -yö n -gɔ 'gbee- =duö. -Zlan -ya =dɔa' =nɛ 'ma- pö 'dhö kö 'wun gia- =nɛ 'a- =bleɛ.

⁹Ma -bhea' -wo 'ö -Zlan -dhë ka -wun 'gü 'yö =ne: A- -dhe -a -gɔ kö -Zlan -dho waa- me 'bhee- -nu -dho 'ö ka 'gü bhë -yö -kpea'-, -yö 'dho 'dhiö -kplawo, 'wun -nu 'wo kpengdhö -an dɔ -sü, waa- -an -gen -ma kpinngdhö -sü 'ka. ¹⁰-Yö kè 'dhö kö 'kaan- 'wun -së waa- 'wun yaa -an dɔ kö 'kaan- -a -së -zë kè. -Yö kè 'dhö kö -kun 'ö me gbe dho 'wun yaa yö ka -bha, Klito -bha nu -yi 'ka. ¹¹-Ya kè 'pö, 'wun kpengdhö kè -sü 'ö go Yesu Klito 'piö -yö -dho kè ka -bha -tosiadhe 'gü; kö ka këwun -nu 'wo bhë, me -nu -wa -kpën -a -bha, -waan -Zlan 'tɔ kè =va. 'Go mü 'zü -waan 'dhuë- 'kpo -a 'tɔ -bha.

Yesu 'ö tɔɔ -kë -a 'gü -sü

¹²N dhegluzë -nu, a- 'piö kö 'ka- dɔa =ne, 'wun 'gbee- -nu 'wo -kë n 'ka bhë yaa -Zlan -wo =gbaannu 'kɛɛ -a kè 'ö- wo 'ö dho 'dhiö =zian'. ¹³-Kɔ bhë -a 'ka, 'ö 'yan -to -gludë -bha 'kɔ -bha -me -nu 'wo zö waa- me -dhe -nu 'wo to 'pö 'wo- =tei' dɔa =ne yuö 'a- kè -na Klito -dhë bhë -a -wun =ne 'wo n -da -a -dhë -kanso 'gü bhë. ¹⁴N -ma -kë -kanso 'gü -sü bhë, -ya -kë 'ö dhegluzë -nu =plëézë 'ö 'wo -klu -sü 'ka kwa Dëme -bha 'ö -an -zo -yö -gban; 'ö 'wo -Zlan -wo =blɛɛ =faan' 'ka me -nu -dhë.

¹⁵⁻¹⁷=Ii-, -yö 'dhö! Me 'bhaa -nu -wo Klito -wun -blɛɛ =gluɛng' 'ka n buëndhö, -yö kè 'dhö kö -wo me -nu dɔ -gboudhö. Bhii 'waa Klito -wun =blɛɛ'- =zuö' 'puu 'ka; -wa -kë pë -ta -kɔɔ' -sü 'ka =zian'. N -ma -kë -kanso 'gü -sü bhë -yö -kë -an -zo 'piö =ne 'wa- kè 'dhö kö 'wa ma 'klobhɔdhe =taɔ' kè. Me 'bhaa -nu -wo wo -bha Klito -wun -blɛɛ wo =zuö' 'puu 'ka. Bhii -a -gen 'ö tɔɔ -wo n -dho -kë 'ö 'wo- =tei' dɔ =ne -Zlan =ya yuö 'ö -kë 'ö -wo -ta -ko zë -sü 'ka bhë =yaa- nu n -dhë.

¹⁸'Kɛɛ pë -nu 'wo 'dhö bhë 'waa n 'gü pë gbe 'ka. 'Kö -kë =ne -wa -kë wo =zuö' 'puu -bha oo waa- kè -a -bha oo, n 'gludhi -sü -mü; 'ö ma =zuögludhi bhë 'ö dho dho 'dhiö -kplawo, 'ö tɔɔ Klito -wun -yö =blɛɛ' -sü 'gü -kplawo. ¹⁹Bhii a- =tei' dɔ =ne, 'wun -nu 'wo bhë -an 'dhiötodhe -yö -dho kè -së n -ma 'ka, ka -bha -bhea n -wun 'gü -sü waa- Yesu Klito -bha -Zuu -bha -dɔ n -gban -gɔ -sü -wun 'gü. ²⁰Bhii a- -dɔ gia- 'ka =ne, n =dua' 'yaa -mü kö 'aan- kè =ne me 'ö lë- dho 'kpo -a -ta -a 'dhö. Pë 'ö dho kè zlöö -kplawo 'ö tɔɔ: -Zo -gban -sü 'yö dho kè n -gɔ kö 'aan- Klito -bha -kë =va -sü 'tɔ bhɔ n =zuö' 'ple 'ka ma ga -sü 'iin ma -këdhösü -an 'gü. ²¹Bhii n -ma 'ka, -këdhösü 'ö tɔɔ Klito, ga -sü 'ö tɔɔ n =truën.

²²-Ya kè =ne 'ma 'to =kun 'sia- zö, a -dho yuö -së kè; 'ö =ya kè 'zü =ne 'ma ga, a -dho n =truën yö -Zlan 'piö. 'Wun =ple 'wo bhë -wo n 'gan -na zian =ple 'ka, ²³'ma dɔ -a 'gü -gboudhö. 'Kɛɛ 'ma -dhe -ga -a 'gü 'sengdhö, -yö -dho kè -së kö 'aan- 'go 'kpongtaa kö 'aan- kè -a 'gü Klito 'piö. ²⁴'Kɛɛ ka -wun 'gü -yö -së =duö kö 'a -tosiadhe kè ka 'piö 'a dho -a 'ka 'dhiö.

²⁵=Dhe 'ö -kë =ne a- =dua' 'dhö gia- wo, 'ö 'go mü 'a- =tei' dɔ =ne a -dho dho ma -tosiadhe kè -sü 'ka 'dhiö, a -dho kè ka 'saadhö ka 'piö kö 'aan- nu ka -dhë, kö ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -yaan kè =va kö ka -bha 'gludhi -yaan 'dho 'dhiö.

26-Ya kë =ne 'ma kë -dëüwo 'zü ka 'piö, ka -dho kë 'gougö 'zü -duö n -wun 'gü Yesu Klito 'gü.

27'Wun -nu 'wo 'dhö 'töüdhö bhë, -a -dhe 'ö 'gianzë 'ö tɔɔ kö ka =sɔɔn -yö kë -së =ne -kɔ 'ö Klito -bha 'wuntaɔsë -ya -blɛɛ -a 'ka bhë -a 'dhö. -Ya kë 'dhö, 'kö -kë =ne a -nu ka 'piö oo, n 'ka nu oo, a- 'piö kö 'a- ma =ne ka dɔ -sü 'ka kpinngdhö, 'ö ka -bha -zotadhe 'dhö do, 'ö ka =zuö' -ya kë do -zotëndhe 'ö -Zlan -ya nu 'ö bɔ -a 'ka 'wuntaɔsë -ta -a 'gü. -Ya kë 'dhö kö 'kaan- -a -ta -ko zë 'wuntaɔsë yaagüme -nu 'ka.

28Kö -kun 'ka -suö mɛ -nu 'wo ka yaagüme -nu 'ka -Zlan -wo -wun 'gü bhë -an -dhë pë gbe -wun 'gü 'gbædhö! Bhii -ya kë 'dhö, -yö -dho kë -an -bha -duakëpë 'ka, yö =ne 'yö dho -a -zɔn -an -dhë =ne -Zlan -dho -an 'gü =siö', 'iin kö -waan -a =dua' 'zü =nɛ, ka -dho dha. 'Wun -nu 'wo bhë -wo -go -Zlan 'piö. 29Bhii -Zlan =ya 'glusë kë ka 'ka; 'ka Klito -wun -dhe 'wun gia-. 'Ö 'glusë do 'ö bhë 'ö- -kë 'zü 'ö ka 'klo -yö bhɔ Klito 'tɔ -wun 'gü. 30Zlöö =nɛ bhë 'ka nu n -dhë kö 'kwaan- -glu gɔn -Zlan yaagüme -nu 'ka. -Glu do 'ö 'ka n yö kö a- gɔn -na 'dhiö -be, 'ö 'ka- dɔa =ne a 'dho -na -a 'ka 'dhiö -kplawo bhë, yö -mü.

Klito -bha ö -de =yɔɔn sia- -sü waa- -a -gɔ -bha -luu' -sü

2 1'Go ka -bha -klu Klito -bha -yi -bha 'ö yöë =dɛɛ -bha, Klito -yö ka -faan' -më, 'ö- -bha -dho bhë 'ö ka 'yënnng -dhuë'. 'Go mü 'zü 'ö 'ka -klu -sü 'ka -Zlan -bha -Zuu 'slööslö -bha. 'Ö 'ka- -dho -kë ka 'kuë 'ö 'ka ka 'ko -nu 'yena -yö wo.

2=Dhe -kë 'dhö, a- -dhe ka -gɔ, kö 'ka n =zuö' 'glu dhi ö 'plɛ 'ka, ka -wo -kë do -sü, ka -bha -dho -kë 'kuë -sü, ka -bha =zuö' -kë do -sü waa- ka -bha -zotadhe -kë do -sü -an 'plɛ 'ka. 3Kö -kun 'ka pë gbe -kë pë -ta -kɔɔ' -sü waa- -de -sü =va -sü -an 'ka! -Ka ka -de 'sü 'tee ka 'ko -nu -dhë! Mɛ 'ö -dhö -yö mɛ 'wo to -yö -an 'sü 'gianzë ö -de -bha! 4Kö -kun 'ö me gbe -yö ö -de 'sloo ö =truën =mɛɛ, 'kɛɛ -ka ka -zo 'ta 'pö, mɛ -nu 'wo to -an -wun 'gü!

5Ka -bha 'wun kë -kɔ -nu 'ö do do 'ka ka 'ko 'piö, -yö bhɔ Yesu Klito -bha 'wun kë -kɔ -bha, 'ö tɔɔ: 6Kö -yaan =tun nu -sü -bha 'kpongtaa, -kɔ do 'ö -Zlan 'dhoë- 'ka bhë =nɛ 'ö- 'ka 'pö. 'Kɛɛ yaa- =mɛɛ' kö waa- -Zlan 'wo -mɔ wo 'kuë. 7Pë 'ö- -kë =zian' 'ö tɔɔ: -Yö ö -kwaä ö -bha pë -nu 'plɛ -wun -zü, 'ö ö -de -kë -nua 'ka. 'Go mü 'zü 'ö ö -de -kë =nɛ mɛ 'bhee- 'dhö. -A -bha -kë mɛ 'bhee- 'ka -sü bhë, 8-yö -we -a -bha 'ö ö -de =yɔɔn sia-, 'ö -kë 'wun -ma -Zlan -ta -mɛ 'ka ö këwun 'saadhö 'gü, 'ö -we -a -bha kö mɛ -nu -waan zë. Ga 'ö- wo 'dhö bhë yaa kë ga 'kpaan 'ka 'kɛɛ -yö -kë -ga -gaatalü -bha -sü 'ö ga lëzë 'ka bhë -a 'ka. 9Pë 'ö -kë 'ö -Zlan -ya bho ga 'gü 'ö- =luu dhang- 'gü, 'ö- -ya 'gö -gbloo 'gü 'ö- gbaa 'tɔ 'ö 'gianzë 'ö =zië' 'tɔ 'plɛ -ta -a 'ka bhë 'ö bhë. 10-Ya kë 'dhö kö 'të -pë 'saadhö 'wo dhang- -nu 'gü, 'wo 'sɛ -ta, 'wo 'sɛ -löö, kö -wo wo -gɔ =yɔɔ'- Yesu 'dhiö -a =bhë 'kɔɔ -sü 'ka, 11kö -an 'plɛ -waan pö -a Dë -Zlan 'tɔ bhɔ -sü 'ka, -dhe 'saadhö -a 'gü =nɛ: Yi -kɔɔn mɛ 'ö tɔɔ Yesu Klito.

-Ka kè 'kpongtaame -nu -bha -dhepuudhe 'ka

¹²N dhegluzè -nu, -dhe -kè -ne ka 'wun -ma -Zlan -ta -kplawo bhè, kö ka -bha dhasü bhè, -kaa 'gü -yuö kè -süè -Zlan -dhè -sü 'ka -ne pè 'wo- pö -a -bha a ka 'piö ma -a 'dhö; -a -de -yö ziö mü 'kö -kè -ne 'maa 'ma 'dhee.

¹³Bhii -Zlan -yö yuö -kè -kplawo ka -zuö' 'gü. Yuö 'ö 'dhö bhè 'ö tɔɔ -a -dhi -a -dhè -wun -nu kè -sü bhè -a -dho -da ka 'gü -sü waa- -faan' nu ka -dhè -sü kö ka -kɔ -yaan -mɔ 'wun -nu 'wo 'dhö bhè -an kè -sü -bha.

¹⁴Kö -kun 'ka 'wun gbe -kè -wokpɔdhe waa- -zuötɔzlödhe -an 'ka! ¹⁵-Yö kè 'dhö, 'kaan- kè -Zlan -bha 'nè -nu 'wo kpengdhö 'ö 'wun -zaa' -sü gbe 'yaa -an -bha, 'ö =ɔɔn yaa gbe 'yaa -an -zuö' 'piö -an 'ka. -Tosiadhe -sè 'ö 'dhö bhè, ka -dho -a kè me -nu 'wo 'kpongtaa =dɛɛ -yi =ne -a 'gü 'ö 'waa kpengdhö 'ö 'wo kèpèyaame -nu 'ka -an zièn. -Kɔ do bhè -a 'ka 'ö 'ka dho -dhe po kèpèyaame -nu 'wo bhè -an zièn =ne 'gbia -nu -bha -dhe 'po -sü 'ö -dhetiidhe 'gü -a 'dhö, ¹⁶-wo 'ö =tɔɛpö -kè -a 'gü -sü nu me -nu -dhè bhè -a -zɔn -an -dhè -sü 'ka. 'Ö =ya kè =ne, 'ka- kè 'dhö, a -dho -mɔ -a -bha kö 'aan- kè 'gɔugɔ ka -wun 'gü Klito -bha nu -yi 'ka. Bhii kö =yaa- zɔn n -dhè =ne n -ma yuö -nu waa- =saan' -nu 'a- wo ka 'piö bhè waa 'to 'kpaan.

¹⁷Ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü =tei' -yö kè =ne sla- -bho -Zlan -dhè -sü 'dhö. 'Ö -de 'ö -kè =ne a -to -kanso 'gü 'ö 'wo n zè, 'yaa n 'gü pè gbe 'ka. N -ma ga -sü 'ö bhè -yö -dho kè ka -bha sla- 'yoo -bho sia- -pè 'ka. 'Ö =ya kè =ne, -kɔ 'ö 'a- =bleɛ -a 'ka bhè =ya kè -a 'ka 'dhö, n =zuö' 'glu -dho dhi -a -wun 'gü. 'Ö kwa 'ple 'kwa dho n -ma =zuögludhi bhè -a kè kwa 'ko -bhaa. ¹⁸-Kɔ do bhè -a 'ka 'pö, ka -zuö' 'glu -yö dhi kö 'kaan- kpa n -ma 'kwaan- -a kè kwa 'ko =bhaa.

**Pɔlö -bha naɔ -wun 'ö -gban Timote waa-
Epafloditö -an -bha, -a -bleɛ' -sü**

¹⁹'Ö =ya kè =ne kwa Dème Yesu =ya 'we -a -bha, a -dho Timote bɔ ka 'piö, dɔ 'ö 'kwa- wo =ne -a 'gü, kö -a -bha -ye 'zü -sü 'ka, n -faan' -yaan 'mè, 'wuntaɔsè 'ö dho goè ka 'piö bhè -a -wun 'gü. ²⁰Yö dosen 'kpaan =ne 'ö =ya kè 'ö nu n -dhè, yuö 'a- kè -na kwa Dème Yesu -dhè bhè -a 'gü. 'Go mü 'zü 'ö -ya ka -wun =zɔnng' -ta giagiawo. ²¹Me -nu 'ö 'wo to 'waa wo -zo 'ta pè -nu 'ö 'wo dho Yesu Klito 'gbloo 'piö -an -wun 'gü, 'kɛɛ -an -de -bha pè -nu dosen =ne 'ö 'wo wo -zo -ta -an -wun 'gü. ²²Timote -bha -kè kpengdhö -sü 'ö 'ö -de -zɔn -a 'ka bhè, ka gia- -de, 'ka- =tei' dɔ. Bhii -yö -nu n -dhè, yuö 'ö -kè 'wuntaɔsè =bleɛ' -sü 'ka me -nu -dhè bhè -a 'gü =ne -kɔ 'ö 'nè waa- ö dè 'wo yuö kè -na -a 'ka wo 'kuè- bhè -a 'dhö. ²³=Ya kè =ne pè 'ö dho kè n 'ka -kanso 'gü zö, 'ma -dhe yö -a 'gü, a -dho to mü 'a- bɔ ka -dhè. ²⁴-Yö n 'gü =ne kwa Dème dho -a kè kö 'aan- nu -wo =dhia ka 'piö, dɔ 'kwa- wo =ne -a 'gü.

²⁵Kwa dheglu Epafloditö 'ö 'ka- bɔ n 'piö 'ö nu n -dhè -Zlan -bha yuö waa- -a -bha -glu gɔn -sü 'gü, 'ö pè 'ö n -ma -wun -yö yö -a -bha, 'ka- dɔ -a

-gɔ 'ö nuë n -dhia bhë, a- -yö -së kö 'aan- -a bɔ ka 'piö 'zü. ²⁶-A ma 'ö- wo -nɛ, ka -da 'yena 'gü ö -bha 'yua -wun 'gü bhë, -a =zuö' -yö -to zlöö; -a 'siö -de -yö kpa -na -a -ta kö -yaan nu ka 'saadhö ka 'piö kö -yaan ka =zuö' wo sia-. ²⁷'Yua -ya -kë 'dhö! 'Ö -töng ga -sü 'ka -klöö'. 'Kɛɛ -Zlan -ya 'yena -yö, 'ö- dha 'yua bhë -a -gɔ. Ma -de 'pö, -Zlan -yö n 'yena -yö -a -bha 'yua bhë -a 'gü. Bhii 'ö tɔɔ =ya kë =nɛ, -yö -kë -a -bha -dhekpaayi 'dhiötöyi 'ka -be, -a 'wun bhë -yö -dho n -ma 'yena -taɔ' kë. 'Kɛɛ -Zlan yaa 'we -a -bha kö 'wun 'ö 'dhö -yaan kë n 'ka. ²⁸'Wun -nu 'wo 'dhö 'töüdhö bhë -a -wun 'gü, 'siö -yö kpa -na n -ta kö 'aan- -a bɔ ka -dhë kö 'ka ka 'yan dɔ -a -bha, kö ka =zuö' 'glu 'yaan- dhi -dëüwo 'zü, kö ma -de 'pö n =zuö' -yö =waannu. ²⁹-Dhe -kë 'dhö bhë, =ya nu ka 'piö 'ma, -kaa -nia 'kun =zuögludhi 'ka =nɛ -kɔ 'ö 'ka dho ka dheglu mɛ -nu 'wo kwa Dëme 'gü -an -nia kuën bhë -a 'dhö. Mɛ -nu 'ö 'wo -kë =nɛ Epafloditö 'dhö bhë, -ka -an =bhlë -ya =va 'ka! ³⁰Bhii -yö -yö ga -sü 'ka -klöö' Klito -bha yuö -wun 'gü. 'Ö tɔɔ pë 'ö ka -kɔ yaa -mɔ -a -bha kö 'ka- kë n -dhë bhë, yö -zë 'pö, -ya -kë.

**'Wun 'ö -gban -kë kpengdhö -kɔ giagia 'ö -dhö
-Zlan wö 'dhiö -a =blɛɛ' -'ö Pɔlö -ya wo**

3 ¹N dhegluzë -nu, ka =zuö' 'glu -yö dhi kwa Dëme 'gü! 'Yaa n -gɔ 'gügasüzë kö 'wun -nu 'ö 'a -an =blɛɛ ka -dhë 'dhiö -be bhë, 'aan- bɔ -a 'gü 'zü 'sëëdhe 'gü, bhii a- -dɔa' =nɛ -yö -dho ka -zo -büö kö -yö ka -ya 'yaan, kö -kun 'ö 'ka dho to mɛ -nu -püö -mɛ -nu -wo 'piö kö 'kaan- -püö. ²-Zlan -bha yuö -kë yaa -mɛ -nu 'ö 'wo mɛ -nu -püö -na bhë, -ka ka -de kë -an -gɔ 'slë 'ka! Bhii -yö -kë -an -zo 'piö =nɛ, -go 'böng -sü =nɛ 'ö dho -an kë -Zlan -bha 'në -nu 'ka. ³'Kɛɛ kwa =nɛ 'ö 'kwa tɔɔ -Zlan -bha 'në kpinngdhö, 'waa -mü? Bhii kwa -Zlan -gba -a -bha -Zuu -bha 'piigbeedhe -kwaa'. 'Go mü 'zü 'ö 'kwa Yesu Klito 'tɔ -kë =va, pë -nu 'ö- -kë kwa -dhë bhë -a -wun 'gü; 'ö 'kwaa kwa -zo yö mɛ 'bhee- wɔ -kɔ -dhë.

⁴'Ö =ya kë -be =nɛ, -zo -yö mɛ 'bhee- wɔ -kɔ -bha -sü bhë -yö -mɔ -a -bha kö -yaan mɛ 'bhee- kë -Zlan -bha 'në 'ka -be, kö ma =nɛ 'ö n -ma kun -be. ⁵Bhii 'ö tɔɔ =dhe 'a bhɔ, -a -dhekpaayi -yö -kë 'slɛaga, 'ö 'a dho 'bɔn =nɛ -kɔ 'ö kwa -bha tɔng 'dhö -a 'ka bhë -a 'dhö. Izlaelö 'në giagia -mü n 'ka, 'ö 'a go Benzame -gɔ 'gunng 'gü. Eblö 'në giagia -mü n 'ka. -A -dhe 'ö -gban Zuifö -nu wɔ -kɔ -bha 'ö -kë kwa -bha tɔng 'ö -Zlan -ya nu Moizö -dhë -a 'kun -sü 'ka bhë, a- 'gü 'gbee- 'pö, 'ö tɔɔ Falizi -mɛ -nu, 'ö 'wo -kë tɔng 'ö 'dhö bhë -a 'kun -sü 'gü kpinngdhö bhë, -a mɛ do 'ka. ⁶Tɔng 'ö 'dhö bhë, a- -kun =faan' 'ka, 'ö 'a dhoë 'dhö, 'a Yesu Klito -wun -dhe 'wun gia- -mɛ -nu 'klo bhɔ. 'Go mü 'zü, -a -dhe 'ö -gban -tosiadhe -kë kpengdhö -sü 'ö tɔng 'gü =zian', mɛ gbɛ 'yaa -mɔ -a -bha kö -yö za dɔ n -ma. ⁷Pë -nu 'wo bhë, a -an -ga -be =nɛ pë 'ö- =truën dho -kë -dhö -a 'dhö, 'kɛɛ Klito -wun 'gü, 'ma -an -ga zlöö, -wo -kë n 'gü =nɛ pë 'flëë 'ö- -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö -a 'dhö. ⁸Pë -nu 'ö 'wo 'dhö bhë, wo -de 'sloo 'waa -mü 'ö 'wo -kë n

-dhë pë 'flëë 'ka; 'këë pë -nu 'saadhö 'ö 'wo n -gɔ a -an -ga -nɛ -kɔ do bhë -a 'dhö, 'ö tɔɔ n Dëmɛ Yesu Klito dɔ -sü -yö 'gianzë 'ö -zië' pë 'saadhö 'wo to bhë -an -ta. Yesu Klito 'ö bhë -a -wun 'gü, 'yö 'a -we -a -bha 'a n -kɔ bho pë 'saadhö -wun 'gü, 'ö 'a -an -ga -nɛ 'dunngtaapë 'dhö, -yö kè 'dhö kö Yesu Klito -yaan kè n -truën 'ka. ⁹A- 'piö kö 'aan- -klu Yesu Klito -bha kpinngdhö. 'Maa n -zo 'ta gbɔ -nɛ n -ma 'wun -ma Zuifö -nu -bha tɔng -ta -sü -nɛ 'ö- -kè 'a -kè kpengdhö, 'këë -zo -yö Klito -bha -sü -nɛ 'ö- -kè 'ö 'a -kè kpengdhö -Zlan wö 'dhiö. -Kë kpengdhö -sü 'ö bhë -yö -go -Zlan 'piö 'ö -ya kè 'ö- nu Klito -wun -dhe 'wun gia- -me -dhë.

¹⁰Pë dosen 'kpaan 'ö 'a- 'piö 'ö tɔɔ kö 'aan- Klito dɔ. 'Go mü 'zü kö 'aan- -Zlan -bha 'piigbeedhe 'ö- bho ga 'gü bhë kö 'a- dɔ 'pö. A- 'piö kö 'aan- -da -a -bha -sëëbhodhe 'gü kö 'a kè -nɛ -a 'dhö, -a -bha ga -sü 'gü. ¹¹Ya kè 'dhö, kö -ya kè -nɛ 'ma ga, 'aan- go ga 'gü bun -suu'- 'ö -kè Klito -gɔ 'ö goë ga 'gü bhë -a 'ka.

-Bla 'sü -sü 'ö 'wo dhoë 'ö 'wo -loë' -a 'dhiötodhe -bha

¹²N 'ka- pö -nɛ -bla 'a- 'sü -na bhë 'ma -lo -a 'dhiötodhe -bha, 'iin 'ma kè kpengdhö 'saadhö; 'këë a- -pö -zian' -nɛɛ, a 'dho -na 'dhiö -bla 'sü -sü 'ka -kplawo; 'a n 'gü dɔ -na 'gbee- kö 'aan- n -saan' yö, bhii Yesu Klito -ya n 'sü 'ö -bha 'ka 'saadhö.

¹³N dhegluzë -nu, a- -pö ka -dhë 'zü -dëüwo -nɛ, 'yaa n ma -zotadhe 'gü -nɛ 'ma n -saan' yö 'saadhö 'këë pë 'a- kè -na 'ö tɔɔ: Pë -nu 'saadhö 'wo n -zlöö bhë, a n -zo bho -na -an 'piö, 'ö 'a n 'gü dɔ -na 'gbee- kö -a -dhe 'ö n 'dhiö bhë 'aan- yö -a -bha. ¹⁴-Kɔ 'ö 'a -bla 'sü -na -a 'ka kö 'aan- -lo -a 'dhiötodhe -bha kö -saan' 'ö -toëpö -këdhösü 'ka dhang- 'gü, 'ö -Zlan -yö bɔa Yesu Klito 'gü 'ö kwa -dhɔɔ kè -na -a 'ka bhë kö 'aan- n -ma yö bhë 'ö bhë.

¹⁵Me -nu 'ö 'kwa -kian -Zlan -wo 'gü bhë, -yö -së kö -zotadhe -suu'- 'a- -blɛɛ ka -dhë bhë -yö kè kwa -gɔ. 'Ö -ya kè -nɛ mɛ 'bhaa -nu -wo ka ziën 'ö -zotadhe 'ö bhë 'yaa -an -gɔ, -Zlan -dho -a -bho 'kou kè -an -dhë 'papadhö. ¹⁶-A mɛ 'ö 'gianzë 'ö tɔɔ zian 'ö 'kwa- sü 'dhiö 'ö 'kwa -tun -a -ta -nɛ kö 'kwa 'ta 'sü -a -ta -kplawo, 'kwa dhoë 'dhiö.

¹⁷N dhegluzë -nu, -ka 'wun kè -kɔ 'sü n -ma, 'ka- 'sü 'pö n -ma -to n 'piö -mɛ -nu -bha! 'Ka mɛ -nu 'ö 'wo wo -bha -tosiadhe kè -na -nɛ -kɔ 'ö 'yi- zɔn -a 'ka -an -dhë -a 'dhö, -ka -an -ga kö 'ka ka -bha kè 'dhö 'pö! ¹⁸'Wun mɛ 'ö nu -na -nɛ -ya kè a- -blɛɛ ka -dhë -kplawo. A bɔ -na -a 'piö 'zü -dëüwo 'a- -blɛɛ' -na ka -dhë 'gbo 'ka -nɛ: Mɛ -plëëzë -nu -wo ka 'piö, 'ö -an -bha -tosiadhe kè -kɔ -yö -kè -nɛ mɛ -nu 'ö 'wo Klito -bha -ga -gaatalü -bha -wun bhë 'wo- yaagüme -nu 'ka -an 'dhö. ¹⁹Mɛ -nu 'wo 'dhö bhë, -an -bhöpë -yö -an -gɔ -nɛ -an -bha -zlan 'dhö. 'Ö pë -nu 'ö- lë- dho -an kè -be bhë, 'ö 'wo wo -de sü -a 'gü -va -zian'. 'Wun -nu -ya kè 'ö 'wo wo -zo -ta -a 'gü 'ö tɔɔ 'kpongtaa -wun dosen. -A mɛ -nu 'ö 'wo 'dhö bhë, -an 'dhiö -dho to -an

'gü -siö' -sü -ta. ²⁰Me -nu 'ö 'kwa kua -bha -tosiadhe kë -ne -an 'dhö bhë, kua -ne 'ö 'kwa tɔɔ dhang- -nu 'gü 'në -nu, 'ö 'kwa -ya -sü 'ka kua Dhame 'ö kua Dëme Yesu Klito 'ka bhë -a -bha -go dhang- 'gü -yi -go. ²¹Yi 'ö dho nuë 'kpongtaa zö, -yö -dho 'ö bha 'piigbeedhe 'ö -mɔ -a -bha kö -yaan pë 'saadhö 'gblü -a 'dhiö bhë -a sü kö -yaan kwa 'kpongtaa -bun 'yenazë 'ö -ne -a 'gla -a 'ka kö -yaan -a kë -ne 'ö bun 'bhü -sü 'ö bhë -a 'dhö.

Pälö -bha Filipö -me -nu -kpaɔ 'ö- wo

4 ¹N dheglu -nu, -kɔ 'a- =blɛɛ -a 'ka bhë, 'ka dho dɔ -a 'ka gɛnngdhö ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü, -klu kwa Dëme -bha -sü 'ka. =Dhe 'ö -ya kë 'dhö, a- 'piö 'sönggö -sönggö kö 'aan- n 'yan dɔ ka 'ö 'ka n =zuö' 'glu dhi -na -duö 'ö 'ka n -ma yuö -truën 'ka bhë ka -bha.

²Evodi kaa- Sentisö, a -bhea ka -dhë 'sönggö -sönggö kö ka =zuö' -yaan kë do =ne 'ta -sü kwa Dëme 'piö -me -nu =zuö' 'dhö.

³Bhi -de 'pö, n 'bhamɛ 'ö yuö do 'a- kë -na =ne 'ü- kë -na 'pö -së 'ka bhë, a- -dhe ü -go kö dhoo -nu =plɛ 'wo bhë 'ü 'dho -an -dhë kö -waan 'wun ma wo 'ko -ta. Bhii dhoo -nu =plɛ 'wo bhë oo, Klema oo, 'iin n -ma yuökëyɔɔ -nu 'töüdhö 'ö -Zlan =ya -an 'tɔ -ya =toëpö -këdhösü 'sëédhe -be 'gü bhë, -wo -nu n -dhë 'ö 'yi 'wuntaɔsë -ta -ko zë, 'wuntaɔsë bhë -a =blɛɛ' -sü 'ka me -nu 'saadhö -dhë kö -yaan 'dho 'dhiö.

⁴Ka =zuö' 'glu -yö dhi -kplawo kwa Dëme 'gü! A- -pö ka -dhë 'zü =nɛɛ: Ka =zuö' 'glu -yö dhi! ⁵-Ka kë 'lëälë me 'saadhö buëndhö, bhii kwa Dëme nu -yi 'yaa =gbiin gbɔ! ⁶Kö -kun 'ka -ya pë gbe =zɔnnɔg' -ta, 'kɛɛ pë 'töüdhö 'ö ka -bha -wun -yö yö -a -bha yi 'oo yi 'ka, -kaa -dhe -Zlan -go -bhea -a -dhë -sü =zuö' 'plɛ 'ka waa- -a zuö pö -sü 'ka!

⁷=Ya kë 'dhö, -Zlan -bha =zuöyagluu 'ö =va 'ö =zië' me 'bhee- -bha 'wundɔdhe 'saadhö -ta bhë, -yö -dho -a kë kö ka =zuö' waa- ka -bha -zotadhe -yaan 'to Yesu Klito -bha zian -ta.

⁸N dhegluzë -nu, pë 'a dho -a pö ka -dhë 'zü 'ö tɔɔ: Ka -bha -zotadhe -yö 'dho pë 'ö 'wun gia- 'ka, pë 'ö =bhlë 'kpɔ -pë 'ka, pë 'ö kpengdhö, pë 'ö 'puu, pë 'ö -dho =kaa' -pë 'ka, pë 'ö 'gianzë, pë 'ö -së, pë 'ö- 'tɔ bhɔ -sü 'dhö -së -an 'piö =zian! ⁹Pë -nu 'ö 'ka -an =daan 'ö 'ka -an yö n 'piö, pë -nu 'ö 'ka -an ma n 'dhii waa- pë -nu 'ö 'ka n yö -an kë -dhia bhë, pë -nu 'wo bhë 'saadhö, -ka -an kë! -Ya kë 'dhö -Zlan 'ö =zuöyagluu nu kwa -dhë bhë -yö -dho kë ka 'piö.

Pälö -bha Filipö -me -nu zuö pö -sü gbaɔ 'wo- -kë -a -dhë bhë -a -wun 'gü

¹⁰N =zuö' 'glu -yö -dhi =duö kwa Dëme 'gü, bhii 'ö tɔɔ 'töng =plëzë 'ö -ziö bhë, ka -ye 'zü -dëüwo, 'ka ka -bha -dho -zɔn n -dhë, -nu n -dhë -sü 'ka. 'Kö -kë =ne -a -dhe -yö =glɔɔ kaa nu n -dhë 'siö-, a- =tei' dɔ =ne kaa ka bo -ya n -wun =zɔnnɔg' -ta -sü 'ka, 'kɛɛ -a kë -kɔ 'slë yaa kë -dhö ka -go bhë yö -mü. ¹¹'Wun 'a- =blɛɛ bhë, yaa kë =ne n -ma -wun 'ö yö pë 'bhaa -bha, bhii

-tosiadhe kë -sü 'ö =zuögludhi 'ka, pë 'ö mε -gɔ 'iin 'yaa mε -gɔ -a -wun 'gü bhë, 'ma- =daan'. ¹²-Tosiadhe kë -sü 'ö 'fεε 'gü waa- -a kë -sü 'ö =bhɔɔ' 'gü, a -an 'plε këdhe -dɔ. 'Ö -kë -nε -bhöpë -yö n -gɔ 'iin 'yaa n -gɔ, 'iin 'zü pë 'dhö n -gɔ =va 'ö -lö n -zü oo, 'iin -yö n -gɔ 'tee 'ö yaa -mɔ n -ma oo, 'ma- 'plε kë -kɔ =daan'; 'ö n 'glu -yö -dhi -a 'plε -wun 'gü, -dhe 'saadhö 'gü 'töng 'plε 'ka. ¹³Pë -nu 'wo 'dhö 'töüdhö bhë, n -kɔ -yö -mɔ -an 'plε kë -sü -bha 'gügbeedhe 'ö Klito 'dhö -a nu -na n -dhë bhë -a =kwaä'.

¹⁴-Ii-, a- =blεε 'dhö 'kεε nu 'ka- wo n -dhë n -ma 'wun 'gbee- 'gü bhë, ka- kë -së. ¹⁵Filipö -mε -nu, ka gia- -de ka- =tei' dɔ =nε 'töng 'a go -a 'ka ka -gɔ Maseduanë -sε 'gü kö 'ma -Zlan -wo =blεε' -sü zü dɔ, Yesu -wun -dhe 'wun gia- -mε -nu -dho 'kuë- -sü -nu 'ö 'wo -dhö 'töüdhö bhë, ka do 'kpaan =nε 'ö =ya kë 'ka pë -nu bɔ n -dhë. ¹⁶Kö 'a =tun Tesalɔnikö, pë -nu 'ö n -ma -wun -yö yö -a -bha, ka -an -bɔ n -dhë -gwaa =plëézë 'ka 'dhö. ¹⁷Kεε, kö -kun 'ö -kë ka -zo 'piö =nε pë 'ö 'a- 'piö 'ö tɔɔ kö 'kaan- gbɔɔ kë n -dhë -kplawo. 'Kεε 'a- 'piö =zian' kö pë -nu 'ö 'ka- kë -na n -dhë -kplawo bhë, -an =truën -nu -waan kë -dhö ka -bha 'ka, 'iin kö -yö -da 'kuë- dhö, kö -yö kë =va -Zlan 'piö. ¹⁸Pë -nu 'töüdhö 'ö 'ka- dɔ Epafloditö -gɔ 'ö nuë n =dhia bhë, -a 'plε -yö -lo n -ta. -Yö -mɔ n -ma 'ö- 'bhaa -yö to. 'Ö dɔ 'ö 'kwa- wo zlöö =nε -a 'gü, pë -nu 'ö n -ma -wun -yö yö -a -bha 'dhiö -be bhë, 'ö- 'plε =ya kë n -gɔ zlöö =va 'ka. Ka -bha gbɔɔ 'ö 'ka- -kë n -dhë bhë, -yö 'wun -së 'ö- -wun 'yi -yö -kan -Zlan 'dhi, 'ö -we -a -wun -bha -a 'ka; ¹⁹(n -kɔ 'yaa -mɔ -a -bha kö 'a- -ye 'zü kë ka -dhë; 'kεε) pë 'töüdhö 'ö ka -bha -wun -yö yö -a -bha, n ma -Zlan -bha -kë =bhɔɔzë -sü =duö bhë -a -wun 'gü, -yö -dho bɔ Yesu Klito 'gü 'ö- nu ka -dhë.

²⁰Kwa Dë -Zlan 'ö bhë -a 'tɔ -yö kë =va -kplawo -yö dhoë 'dhiö. Amen.

=Wekadhe

²¹⁻²²-Zlan -bha mε -nu 'töüdhö, 'ö 'ka -klu -sü 'ka Yesu Klito -bha 'ö 'ka Filipö plöö, 'ma 'we kaa! Ka dhegluzë -nu 'wo kwa Dëme 'gü 'ö yi -nu 'yi yi 'ko 'piö 'nö waa- -Zlan -bha mε -nu 'wo to 'saadhö 'wo 'nö, =wa 'we kaa! -Zlan -bha mε -nu mε 'ö 'wo -gludë Sezaa -gɔ kɔɔ, =wa 'we kaa =duö. ²³Kwa Dëme Yesu Klito -bha 'dhuë- -yö 'to ka 'saadhö ka 'piö!